

**UCHWAŁA NR VII/103/2015
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA**

z dnia 21 maja 2015 r.

w sprawie przyjęcia "Wałbrzyskiego programu profilaktycznej opieki stomatologicznej zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych i gimnazjalnych na lata 2015 – 2017".

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (.Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się wieloletni program zdrowotny pod nazwą "Wałbrzyski program profilaktycznej opieki stomatologicznej, zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych i gimnazjalnych na lata 2015 - 2017", w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Wałbrzycha

Maria Anna Romańska

U z a s a d n i e

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia jest jednym z zadań Gminy, stanowi o tym art. 7 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 roku poz. 594 z późn. zm.). Jednym z obszarów ochrony zdrowia jest profilaktyczna opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą.

Organy prowadzące szkoły publiczne w tym organy samorządu terytorialnego są zobowiązane do zapewnienia warunków sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach publicznych. Zapewnienie uczniom dostępu do gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej jest zadaniem statutowym szkoły wynikającym z art. 67 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 2010 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Organizację profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą objętą obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki oraz kształcącymi się w szkołach ponadgimnazjalnych do ich ukończenia, określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Nr 139, poz 1133). Zgodnie z rozporządzeniem profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniem sprawują: lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, lekarz dentyista oraz pielęgniarka środowiskowa albo higienistka szkolna. W przypadku braku gabinetu na terenie szkoły, profilaktyczną opiekę zdrowotną sprawuje pielęgniarka albo higienistka w miejscu określonym w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej".

Przytoczone uregulowania prawne przekazały lekarzom podstawowej opieki zdrowotnej zadania w zakresie ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej z reguły poza szkołą. Szkolna opieka stomatologiczna także nie znajduje jasno sprecyzowanego miejsca w tak określonym systemie ochrony zdrowia. Ta sytuacja przyczynia się do systematycznej likwidacji szkolnych gabinetów lekarskich, w tym także gabinetów stomatologicznych. Funkcjonujący system nie wpływa na poprawę sytuacji epidemiologicznej, zwłaszcza w zakresie zapobiegania i leczenia próchnicy u dzieci i młodzieży. Badania statystyczne i badania naukowych instytucji ochrony zdrowia potwierdzają pogarszającą się sytuację zdrowotną w omawianym obszarze.

W Polsce obok choroby niedokrwiennej serca, nowotworów, cukrzycy, alergii, próchnica zębów jest jedną z najczęściej występujących chorób. Jest poważną chorobą cywilizacyjną, silnie uwarunkowaną z jednej strony stylem życia, z drugiej czynnikami systemowymi i środowiskowymi. Jedynym właściwym sposobem umożliwiającym poprawę dramatycznie złego stanu zdrowia jamy ustnej dzieci i młodzieży jest: edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia, szeroko pojęta profilaktyka. W krajach bardziej rozwiniętych to przedszkole i szkoła są głównym źródłem wiedzy i kreowania prozdrowotnych wzorców zachowań, w Polsce tendencje te są odwrotne

„Wałbrzyski program profilaktycznej opieki stomatologicznej zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych na lata 2015 – 2017”, ma na celu ułatwienie uczniom dostępu do podstawowej opieki stomatologicznej, w tym do profilaktycznych badań stomatologicznych i edukacji w zakresie chorób jamy ustnej, a tym samym winien wpłynąć na poprawę stanu zdrowia zębów u dzieci i młodzieży poprzez zmniejszenie zachorowalności na próchnicę zębów i chorób przyzębia.

W Wałbrzychu świadczenia stomatologiczne w ramach zabezpieczenia zdrowotnego udzielane są na podstawie 30 ogólnostomatologicznych kontraktów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia, w tym nie ma ani jednego kontraktu na terenie placówki szkolnej. Nie ma też możliwości uzyskania kontraktu dla gabinetu szkolnego w latach następnych, ponieważ realizowane kontrakty nie zaspakajają bieżącego zapotrzebowania na świadczenia stomatologiczne.

Pozostają prywatne gabinety stomatologiczne, co przy zasobności społeczeństwa wałbrzyskiego

wpływa negatywnie na potrzebę korzystania usług stomatologicznych, w tym zwłaszcza na potrzebę profilaktycznych badań stomatologicznych dzieci i młodzieży szkolnej.

Tworzone w ramach Programu szkolne gabinety stomatologiczne finansowane przez samorząd miasta stanowiąc będą uzupełnienie poważnej luki w zapotrzebowaniu na świadczenia z zakresu profilaktycznej opieki stomatologicznej dla dzieci i młodzieży. W tegorocznym budżecie zostały zaplanowane środki finansowe na realizację tego przedsięwzięcia.

Stosownie do art. 48 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015r. poz. 581 z późn. zm.), który nakłada na jednostki samorządowe obowiązek przekazywania programów zdrowotnych do zaopiniowania Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, projekt wałbrzyski został wysłany do oceny 22 stycznia 2015 roku i w dniu 12 marca 2015 br. otrzymał pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr 58/2015.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.

Załącznik do Uchwały Nr.....
Rady Miejskiej Wałbrzycha
z dnia.....2015r.

**"Wałbrzyski program profilaktycznej opieki stomatologicznej ,
zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci
i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych i gimnazjalnych
na lata 2015 - 2017"**

Program został skonsultowany:
dr n. med. Maciejem Żakiem

Wałbrzych, styczeń 2015 r.

**"Wałbrzyski program profilaktycznej opieki stomatologicznej ,
zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci
i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych i gimnazjalnych
na lata 2015 - 2017"**

- 1. Założenia programu.**
- 2. Sytuacja prawna.**
- 3. Stan profilaktycznej opieki stomatologicznej.**
- 4. Zakres profilaktycznej opieki stomatologicznej świadczonej w ramach programu:**
 - 4. 1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia jamy ustnej.**
 - 4. 2. Profilaktyczne badania stomatologiczne.**
 - 4.3. Stosowanie profesjonalnej profilaktyki zapobiegania próchnicy zębów, chorób przyzębia, wad zgryzu oraz leczenie próchnicy średniej i głębokiej.**
 - 4.4. Szczegółowy wykaz świadczeń profilaktyczno-leczniczych i materiałów stomatologicznych stosowanych przy udzielaniu świadczeń stomatologicznych w ramach Programu.**
 - 4.5. Wykaz materiałów stomatologicznych stosowanych przy udzielaniu świadczeń w ramach Programu.**
 - 4.6. Wymagania dla personelu medycznego zatrudnionego przy realizacji Program.**
 - 4.7 .Wymagania dotyczące sprzętu i wyposażenia szkolnych gabinetów stomatologicznych.**
- 5. Etapy wdrażania programu:**
 - 5. 1. Wykaz placówek oświatowych, w których zostaną utworzone szkolne gabinety stomatologiczne.**
 - 5. 2. Koncepcja funkcjonalno-użytkowa szkolnych gabinetów stomatologicznych**
 - 5. 2. Zakup wyposażenia, sprzętu i środków medycznych.**
 - 5. 3. Zatrudnienie lekarzy stomatologów i higienistek stomatologicznych.**
- 6. Finansowanie programu.**
- 7. Nadzór fachowy i organizacyjny.**
- 8. Monitorowanie i ewaluacja funkcjonowania Programu.**
- 9. Przewidywane rezultaty realizacji Programu**

1. Założenia programu.

„Wałbrzyski program profilaktycznej opieki stomatologicznej zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych na lata 2015 – 2017” zwany dalej także Programem, ma na celu ułatwienie uczniom dostępu do podstawowej opieki stomatologicznej w tym do profilaktycznych badań stomatologicznych i edukacji w zakresie chorób jamy ustnej.

Głównym celem Programu jest poprawa stanu zdrowia zębów u dzieci i młodzieży poprzez zmniejszenie zachorowalności na próchnicę zębów i chorób przyzębia.

Cele szczegółowe:

1. Uruchomienie szkolnych gabinetów stomatologicznych wraz z wyposażeniem ich w niezbędny sprzęt do prowadzenia działań profilaktyczno-leczniczych i edukacyjnych.
2. Zmniejszenie przyrostu zachorowań na próchnicę.
3. Edukacja zdrowotna w zakresie higieny jamy ustnej.
4. Promowanie prawidłowych technik higieny jamy ustnej.
5. Nauka racjonalnego odżywiania.
6. Ograniczenie przypadków zaawansowanej próchnicy oraz utraty zębów u dzieci.
7. Włączenie rodziców i środowiska szkolnego do działań profilaktycznych.
8. Monitoring stanu zdrowia jamy ustnej dzieci i młodzieży.

Założenia programowe przewidują w pierwszym etapie realizacji utworzenie standardowych gabinetów stomatologicznych w pięciu placówkach szkolnych w roku 2015.

Po zakończeniu pierwszego etapu programu przeprowadzona zostanie ocena jego wdrażania i funkcjonowania, w wyniku, której podjęte będą ewentualne działania usprawniające i dalsza realizacja założeń programowych, to jest uruchamianie nowych szkolnych gabinetów stomatologicznych, aby każde dziecko objęte było szkolną podstawową opieką stomatologiczną.

Dla lepszej dostępności do podstawowych świadczeń stomatologicznych i poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży, adresatami Programu będą uczniowie ze wszystkich wałbrzyskich szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz dzieci w wieku 6 lat uczęszczające do oddziałów przedszkolnych w szkołach. Zostaną oni zaproszeni do udziału w programie wraz z rodzicami za pośrednictwem szkół, w terminach uprzednio uzgodnionych i zaakceptowanych przez dyrektorów szkół oraz wychowawców.

Wdrożenie Programu w opisanym zakresie stanowi propozycję wypracowania rozwiązań w tworzenia systemu podstawowej medycyny i zdrowotnej profilaktyki szkolnej.

2. Sytuacja prawna.

W myśl przepisów ustawy z dnia 7 września 2010 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zmi.) tworzenie i prowadzenie szkół podstawowych i gimnazjów należy do zadań własnych gmin, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz podstawowych i gimnazjów specjalnych do zadań powiatów w tym do miast na prawach powiatu. Organy prowadzące szkoły publiczne są zobowiązane do zapewnienia warunków sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach publicznych. Zapewnienie uczniom dostępu do gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej jest zadaniem statutowym szkoły wynikającym z art. 67 ust. 1 pkt 4 cytowanej ustawy o systemie oświaty.

Organizację profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą objętą obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki oraz kształcącymi się w szkołach ponadgimnazjalnych do ich ukończenia, określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Z 2009 r. Nr 139, poz 1133). Zgodnie z rozporządzeniem profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniem sprawują: lekarz podstawowej opieki zdrowotnej, lekarz dentysta oraz pielęgniarka środowiskowa albo higienistka szkolna. W przypadku braku gabinetu na terenie szkoły, profilaktyczną opiekę zdrowotną sprawuje pielęgniarka albo higienistka w miejscu określonym w umowie o udzielanie

świadczeń opieki zdrowotnej".

Przytoczone uregulowania prawne przekazały lekarzom podstawowej opieki zdrowotnej zadania w zakresie ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej z reguły poza szkołą. Szkolna opieka stomatologiczna także nie znajduje jasno sprecyzowanego miejsca w tak określonym systemie ochrony zdrowia. Ta sytuacja przyczynia się do systematycznej likwidacji szkolnych gabinetów lekarskich, w tym także gabinetów stomatologicznych. Funkcjonujący system nie wpływa na poprawę sytuacji epidemiologicznej, zwłaszcza w zakresie zapobiegania i leczenia próchnicy u dzieci i młodzieży.

W krajach bardziej rozwiniętych, szkoła i przedszkole są głównym źródłem wiedzy i kreowania prozdrowotnych wzorców zachowań, w Polsce tendencje są odwrotne i wymagają pilnych zmian.

W rocznikach statystycznych możemy znaleźć informacje dotyczące ilości funkcjonujących w szkołach gabinetów stomatologicznych. Jak wspomniano ilość tych gabinetów z roku na rok maleje, dla przykładu:

- rok szkolny 2010/2011
w całym kraju 1196 z tego: szkoły podstawowe 684, gimnazja 277, pozostałe 235
- rok szkolny 2011/2012
w całym kraju 1157 z tego: szkoły podstawowe 662, gimnazja 264, pozostałe 231

Specjaliści z zakresu stomatologii apelują o realizację zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia dotyczących działań na rzecz zdrowia jamy ustnej, w których stwierdza się: "poprawę dramatycznej sytuacji epidemiologicznej mogłoby przynieść reaktywowanie medycyny szkolnej".

W dokumentach sejmowych czytamy: "problem wykorzystania potencjału systemu edukacyjnego dla organizacji opieki stomatologicznej dla dzieci wymaga ścisłego współdziałania resortów rządowych (edukacji, zdrowia, finansów) NFZ, samorządów oraz środowisk profesjonalistów. Realizacja postulowanego współdziałania wymaga dopracowania się rozwiązań systemowych w tym zakresie. Samorząd gminny będący najbliższym omawianego problemu, jest najbardziej otwarty na szybkie odbudowywanie i wypracowanie nowych rozwiązań systemowych.

„Wałbrzyski program profilaktycznej opieki stomatologicznej zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych na lata 2015 – 2017” wychodzi naprzeciw tym zamierzeniom, uznając potrzebę realizacji profilaktyki i edukacji stomatologicznej za niezbędny element zapewniający realizację statutowego obowiązku szkół gminnych, wynikającego z art. 67 ust. 1 pkt 4 cytowanej wyżej ustawy o systemie oświaty w zakresie umożliwienia uczniom dostępu do szkolnego gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

3. Stan profilaktycznej opieki stomatologicznej.

Podstawowym schorzeniem jamy ustnej jest próchnica zębów polegająca na progresywnym procesie demineralizacji i rozpadu tkanek twardych zęba, prowadzącym do tworzenia się ubytku. Ze względu na rozpowszechnienie, skutki ogólnozdrowotne oraz cierpienia spowodowane powikłaniami próchnicy, a także wynikające z tego straty ekonomiczne - próchnicę zaliczono do chorób społecznych.

Obok choroby niedokrwiennej serca, nowotworów, cukrzycy II typu, alergii jest jedną

z najczęściej występujących chorób. Jest poważną chorobą cywilizacyjną, silnie uwarunkowaną z jednej strony stylem życia, z drugiej czynnikami systemowymi i środowiskowymi. Jedynym właściwym sposobem umożliwiającym poprawę dramatycznie złego stanu zdrowia jamy ustnej dzieci i młodzieży jest:

- edukacja prozdrowotna,
- promocja zdrowia,
- szeroko pojęta profilaktyka.

Wg Ogólnopolskiego Monitoringu Stanu Zdrowia Jamy Ustnej sytuacja przedstawia się następująco:

- 60% 3-latków ma próchnicę
- 88% 6-latków ma próchnicę
- 81% 12-latków ma próchnicę (PEŁNE UZĘBIENIE STAŁE!)

W Wałbrzychu dzieci i młodzież do ukończenia 18 roku życia, w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, przyjmowane są zarówno w poradniach stomatologicznych dla dzieci jak i tych, które przyjmują dorosłych. Średni czas oczekiwania na wizytę do stomatologa w wałbrzyskich placówkach ochrony zdrowia, w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, wynosi ok. 4 tygodni – informację podały placówki we wrześniu br. na prośbę tutejszego Urzędu.

Aktualnie na terenie Wałbrzycha świadczenia stomatologiczne w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, udzielane są przez niżej wymienione podmioty lecznicze, w ramach umów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia, obowiązujących do 31 marca 2016 roku .*

1) W zakresie ortodoncji dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18 roku życia:

NAZWA ŚWIADCZENIODAWCY	ADRES
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Stomatologiczno-Lekarskie Ossowsy Grupa Dentarama	ul. Senatorska 28a, 58-316 Wałbrzych
NZOZ-Przychodnia "Na Browarnej" Sp. z o.o.	ul. Browarna 3, 58-300 Wałbrzych
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Stomatologii "Stomax" Sp. z o.o.	ul. Szmidta 15, 58-300 Wałbrzych
Ortimed	ul. Bolesława Chrobrego 10-12, 58-300 Wałbrzych

"A2" A. Krawczyk-Jagmin, A. Kosińska Spółka Jawna	ul. Broniewskiego 87a, 58-300 Wałbrzych
---	---

2) Świadczenia ogólnostomatologiczne:

NAZWA ŚWIADCZENIODAWCY	ADRES
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Zdrowy Sobięcin" Sp. z o.o.	ul. Kosteckiego 2, 58-305 Wałbrzych
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Stary Zdrój	ul. Armii Krajowej 22-23, 58-302 Wałbrzych
Przychodnia Specjalistyczna Regina I Walenty Śliwa Spółka Jawna	ul. Grodzka 73, 58-314 Wałbrzych
NZOZ-Przychodnia "Na Browarnej" Sp. z o.o.	ul. Browarna 3, 58-300 Wałbrzych
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Stomatologii "Stomax" Sp. z o.o.	ul. Czerwonego Krzyża 4, 58-300 Wałbrzych
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Śródmieście - Biały Kamień" Spółka z o. o.	ul. Wysockiego 24-24a, 58-304 Wałbrzych
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Przychodnia Piaskowa Góra"	ul. Główna 4, 58-309 Wałbrzych
Centrum Medyczne "Nowe Miasto"	ul. 11 Listopada 116, 58-302 Wałbrzych
Poradnia Stomatologiczna "Stom-Plus"	ul. Szlifierska 15, 58-309 Wałbrzych
Ortimed	ul. Bolesława Chrobrego 10-12, 58-300 Wałbrzych
"A2" A. Krawczyk-Jagmin, A. Kosińska Spółka Jawna	ul. Broniewskiego 87a, 58-300 Wałbrzych
Indywidualna Praktyka Lekarska Hanna Tarnawska	ul. Broniewskiego 65b, 58-309 Wałbrzych
Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Jolanta Mowlík-Szczerska	ul. Bystrzycka 2a, 58-308 Wałbrzych
Soroczyńska Izabela Barbara Prywatny Gabinet Stomatologiczny	ul. Kasztelańska 44/34, 58-314 Wałbrzych

Prywatny Gabinet Stomatologiczny Anna Oberc-Sapelak	ul. Nowy Świat 1, 58-300 Wałbrzych
---	------------------------------------

3) W zakresie świadczeń ogólnostomatologicznych dla dzieci i młodzieży:

NAZWA ŚWIADCZENIODAWCY	ADRES ODDZIAŁU
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Zdrowy Sobiecin" Sp. z o.	ul. Jordana 4, 58-305 Wałbrzych

Wśród tych 30 kontraktów nie ma ani jednego kontraktu na terenie palcówki szkolnej.

* - dane uzyskane z Delegatury Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Wałbrzychu z dnia 18 listopada 2014r.

Wyżej wymienione procedury stomatologiczne realizowane są przez świadczeniodawców w ramach zawartych 30 ogólnostomatologicznych kontraktów na terenie Wałbrzycha, jednak z uwagi na to, że dzieci zgłaszające się do lekarzy stomatologów są już w fazie zaawansowanej próchnicy lub z bólem, świadczeniodawcy nie są w stanie realizować szeroko rozumianej profilaktyki wymienionej w Zał. Nr 10 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z 6 listopada 2013.

Analiza kontraktów stomatologicznych w Wałbrzychu w latach 2016-2009, wykazała, że:

1. Poradnie stomatologiczne w przychodniach wywiązują się w 100% z zawieranych umów z NFZ, zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym. Często wykonywane są świadczenia dodatkowe, ponad umowne („nadwykonania”), z ryzykiem braku zapłaty za nie. Mają też miejsce przypadki usług wykonywanych nieodpłatnie.
Wielkość realizowanych kontraktów w przychodniach systematycznie spada i są to kontrakty na poziomie ~ 50% możliwości świadczenia usług stomatologicznych. Co najmniej dwie poradnie stomatologiczne w Wałbrzychu zostały zlikwidowane, ponieważ ich oferty zostały odrzucone w postępowaniu konkursowym .
2. Poradnie stomatologiczne wykorzystują możliwości wynikające z wizyt dzieci w przychodniach. Dzieci kierowane są z różnych poradni przychodnianych (pediatrycznych, internistycznych i innych).
3. Pełny etat lekarza dentysty: ~ 15 000 pkt max wg NFZ. Jest to ilość ustalona w Zarządzeniu Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia. Dolnośląski Oddział Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia we Wrocławiu w postępowaniach konkursowych wyklucza przyznanie takiej ilości punktów. Sugeruje się, aby składać oferty na mniejszą ilość punktów, przypadających na jeden etat lekarza dentysty (7000-8000- 10000) pkt. Uzasadniane jest to ilością składanych ofert. Świadczeniodawcy (oferenci) zmuszeni są tym samym do dostosowania ofert do tych wskazań, mimo, że zapotrzebowanie na usługi

- stomatologiczne pacjentów i przychodni oraz możliwości ich wykonania są większe. Umowy ostatecznie zawierane są z reguły na mniejsze zakresy usług niż oferowane.
4. Od 2008 r. w umowach z NFZ w zakresie świadczeń stomatologicznych brak jest wydzielonego produktu na leczenie dzieci.
 5. Świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do 18 r. ż. w Wałbrzychu aktualnie to ok. 8000 pkt (tj. poniżej 1 etatu) pkt miesięcznie.

4. Zakres profilaktycznej opieki stomatologicznej

Sytuacja epidemiologiczna w pełni uzasadnia wdrożenie programu profilaktycznego. Prowadzenie działań profilaktycznych, umożliwi racjonalne obniżenie nakładów na opiekę zdrowotną i jest podstawą rozwoju właściwych relacji na poziomie regionów i społeczności lokalnych, między organizatorem opieki zdrowotnej i jej odbiorcami. Jest warunkiem skutecznej i efektywnej poprawy jakości życia.

Obecny stan zdrowotny w omawianym przedmiocie kreowany jest przez:

- ograniczanie z roku na rok, liczby i zakresu usług stomatologicznych, świadczonych w ramach NFZ,
- publiczny sektor opieki stomatologicznej, nie prowadzi programów stomatologicznych,
- brak gabinetów szkolnych,
- nie jest realizowana indywidualna i profesjonalna profilaktyka fluorowa,
- niewystarczająca świadomość naszego społeczeństwa, co za tym idzie dostrzeganie potrzeb stomatologicznych matek,

Propozycje działań profilaktycznych powinny być dostosowane do wieku dzieci. Biorąc pod uwagę rozwój jamy ustnej, chronologię ząbkowania oraz możliwości organizacyjne, należałoby podzielić dzieci na następujące grupy wiekowe:

I grupa od 5 do 7 roku życia (przedszkole, I i II 2 klasa) – zęby mleczne i pierwsze trzonowe stałe,

II grupa od 8 do 12 roku życia (szkoła podstawowa III – VI klasy) – uzębienie mieszane, pojawiają się drugie zęby trzonowe stałe,

III grupa od 13 do 18 roku życia (gimnazjum i liceum) – uzębienie stałe.

W świetle aktualnych przepisów dotyczących przede wszystkim zasad uzyskiwania zgody rodziców na badanie i wykonanie świadczenia medycznego, proponuje się jako podstawowe działanie, pierwszą wizytę adaptacyjną z rodzicem lub opiekunem. Podczas wizyty uzyskujemy zgody na badanie i leczenie, oraz zakładamy Indywidualną Kartę Badania Stomatologicznego, która uwzględnia:

- 1) czynniki społeczne,
- 2) czynniki kliniczne,
- 3) wiek i stan zdrowia,
- 4) aktywność próchnicy (wskaźnik D –T-Index Last Year).
- 5) wybrane parametry śliny,
- 6) aktywność bakterii kriogennych,
- 7) płytka bakteryjna (wskaźnik tworzenia płytki bakteryjnej),
- 8) częstotliwość wizyt kontrolnych,
- 9) nawyki żywieniowe.

Przeprowadzenie badań stomatologicznych i ocena indywidualnego ryzyka próchnicy CRA – Caries Risk Assessment – jest to jeden z najistotniejszych czynników decydujących

o efektywności terapii stomatologicznej. Dlatego dzielimy dzieci na grupy niskiego, średniego i wysokiego ryzyka próchnicy. I właśnie te dzieci, z wysokim ryzykiem próchnicy (próchnica aktywna 1-3 nowe ubytki w okresie 12 miesięcy), zostają objęte programem zapobiegawczym, który ponad standardowym postępowaniem profilaktycznym przewiduje:

- stosowanie co 3 miesiące lakieru fluorkowego,
- możliwie wczesne uszczelnienie bruzd 1. i 2. zębów trzonowych stałych (dzieci 6-7 oraz 11-13 +/- rok). Utrzymanie uszczelniacza kontroluje się po upływie 2-4 tygodni,
- częste badania kontrolne (dzieci 5 letnie co 3 miesiące, dzieci i młodzież 6-18lat co 6 miesięcy),
- u osób z próchnicą nietypową stosowanie płukanki lub żelu chlorheksydynowego (żel stosuje się profesjonalnie w aplikatorach trzykrotnie co 4-7 dni lub do jednokrotnego w ciągu dnia szczotkowania zębów u osób od 12 roku życia przez okres 2 tygodni, następnie przystępuje się do stosowania lakieru fluorkowego w odstępach 3 miesięcznych).

Kryteria oceny skuteczności postępowania zapobiegawczo – leczniczego stanowiąc będzie obserwacja obniżenia lub zahamowania przyrostu próchnicy po upływie 1-3 lat realizacji Programu wyrażająca się:

- brakiem nowych ubytków próchnicowych, lub
- rozwojem nie więcej niż 1 ubytku rocznie u osób z aktywną próchnicą, lub
- rozwojem rocznie nie więcej niż 3 nowych ubytków u osób z wysoką aktywnością choroby.

4. 1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia jamy ustnej.

Nieleczona próchnica może być przyczyną groźnych dla życia chorób, między innymi: serca, stawów, nerek. Jest też przyczyną nieodwracalnych chorób miazgi, tkanek około wierzchołkowych, co w konsekwencji prowadzi do utraty zębów i wymaga drogiego leczenia zachowawczego, chirurgicznego czy protetycznego. Jak wspomniano w Polsce próchnica uznawana jest za chorobę społeczną, choruje na nią 90% dzieci w wieku szkolnym. Dlatego w walce z tą chorobą edukacja i promocja zdrowia jamy ustnej winna mieć w profilaktyce zachowawczej ważne miejsce.

Najkorzystniejszym środowiskiem promocji zdrowia jest szkoła, gdzie większość nawyków także tych związanych ze zdrowiem kształtuje się podczas okresu dzieciństwa. Szkoła jest także dobrym obszarem wdrażania i realizacji programów prozdrowotnych, gdyż mogą one być kierowane do znacznego kręgu zainteresowanych jak: rodzice, nauczyciele, lekarze i higienistki szkolne, a także uczące się dzieci i młodzież szkolna.

Oświata zdrowotna to przede wszystkim działania dotyczące edukacji rodziców. Świadomy rodzic lub opiekun kształtuje prawidłowe nawyki higieniczne, żywieniowe i postawy prozdrowotne dzieci. Zadaniem rodziców jest zachęcanie dzieci do właściwego mycia zębów, oraz dbanie o higienę jamy ustnej w tym do regularnych wizyt u stomatologa.

Proponowanie wspólnego mycia zębów, uczęszczanie z dzieckiem na wizyty kontrolne i profilaktyczne, oraz decydowanie o wyborze potraw i produktów zdrowych dla zębów. Za te działania odpowiedzialna jest higienistka stomatologiczna współpracująca z nauczycielami nauczania początkowego i rodzice (organizacja wizyt edukacyjno-profilaktycznych dla rodziców na terenie szkoły). Wskazane zajęcia dla dzieci typu: ”profilaktyka na wesoło”, spektakle teatralne o tematyce profilaktyki stomatologicznej, konkursy.

W ramach niniejszego programu podejmowane będą działania edukacyjne w szkołach w zakresie higieny jamy ustnej w formie pogadanek, prelekcji lub wykładów, prowadzonych przez

higienistkę stomatologiczną lub lekarza stomatologa, dla:

- 1) dzieci i młodzieży - w ramach lekcji wychowawczych,
- 2) rodziców /opiekunów dzieci objętych programem - na specjalnych spotkaniach w szkole, na które dostaną pisemne zaproszenie od wychowawców,
- 3) wspólnie, uczniowie i ich rodzice/opiekunowie - na specjalnych spotkaniach w szkole, na które dostaną pisemne zaproszenie od wychowawców,

ze szczególnym uwzględnieniem:

- a) roli węglowodanów w zapobieganiu próchnicy zębów, jak ograniczyć ich szkodliwe działanie,
- b) roli diety w prawidłowym rozwoju zębów,
- c) prawidłowego szczotkowania zębów – demonstracja i ćwiczenia na fantomach-metodą roll i Fonesa oraz właściwy dobór szczoteczki i pasty,
- d) roli płytki nazębnej w rozwoju próchnicy zębów – demonstracja wybarwiania płytki fuksyną,
- e) zapobieganie wadom zgryzu przez eliminację parafunkcji.

Zostaną przygotowane materiały dydaktyczne na w/w tematy, które zostaną wręczone dzieciom i rodzicom/opiekunom, w czasie organizowanych spotkań. Do udziału w programie zostaną zaproszone

4. 2. Profilaktyczne badania stomatologiczne.

Do udziału w programie zostaną zaproszeni uczniowie i ich rodzice za pośrednictwem szkół, w terminach uprzednio uzgodnionych i zaakceptowanych przez dyrektorów szkół i wychowawców klas, na podstawie opracowanego przez higienistki stomatologiczne harmonogram realizacji programu z uwzględnieniem wszystkich szkół biorących udział w programie.

Opierając się na publikacjach i podręcznikach dla lekarzy i higienistek, między innymi prof. dr hab. Zbigniewa Jańczuka – międzynarodowego autorytetu w dziedzinie profilaktyki i stomatologii zachowawczej, wielokrotnie wizytującego wałbrzyskie gabinety w latach 1974 – 1995, działalność wałbrzyskich szkolnych gabinetów stomatologicznych rozpocznie się od badania stomatologicznego dzieci objętych programem. Badanie określi stan zdrowia jamy ustnej z oceną PUW dla zębów stałych. Badania przeprowadzi higienistka stomatologiczna posiadająca uprawnienia. Ustalenia zostaną zapisane w standardowej, Indywidualnej Karcie Profilaktycznego Badania Stomatologicznego, autoryzowanej przez lekarza. W przypadkach wątpliwych, badanie przeprowadzi lekarz stomatolog. Informacja o stanie zdrowia jamy ustnej z zaleceniem dalszego postępowania (leczenia) zostanie przekazana na piśmie rodzicom/opiekunom.

Po zbadaniu każdego rocznika dzieci objętych Programem, zostanie wyliczony tzw. wskaźnik frekwencji próchnicy wg wzoru:

$$\text{Frekwencja próchnicy} = \frac{\text{liczba dzieci z próchnicą}}{\text{liczba wszystkich zbadanych dzieci}} \times 100$$

Σ PUW
Liczb PUW -----
liczba zbadanych dzieci

P- ząb z próchnicą

U - ząb usunięty

W – ząb wyleczony

Wskaźniki sporządzane będą dla każdego rocznika na początku i końcu każdego roku szkolnego dla wszystkich uczniów objętych Programem. Szczególnie ważne są wskaźniki dla dzieci w wieku 6-ciu i 13 lat. WHO określa w celach strategicznych do jakich wartości w Europie należy dążyć w tych grupach wiekowych. Na podstawie tych wskaźników będą prowadzone porównania skuteczności realizacji Programu.

Po przeprowadzeniu badań populacji, lekarz wyodrębni grupę dzieci tzw. „podwyższonego ryzyka próchnicy”. Dzieci z tej grupy, po i w trakcie leczenia, poddawane będą innym zabiegom profilaktycznym niż dzieci pozostałe. Techniki fluoryzacji, metody szczotkowania zębów oraz sposoby oświaty zdrowotnej (higiena, prawidłowe odżywianie). Pomocne w tej działalności będą fantomy i tablice poglądowe, w które bezpłatnie zaopatrzą gabinety, wiodące na rynku firmy, produkujące szczoteczki i pasty do mycia zębów.

Leczenie:

1. Kwalifikowanie zbadanych dzieci do grup:

- a) zdrowych,
- b) „podwyższonego ryzyka”,
- c) wysokiego ryzyka,
- d) wad ortodontycznych,
- e) chorób przyzębia,

2. Leczenie próchnicy średniej i głębokiej materiałami utwardzanymi światłem.

3. Proste metody leczenia wad narządu żucia za pomocą ćwiczeń mięśni.

4. Prowadzenie odpowiedniej dokumentacji formie papierowej i elektronicznej.

4. 3. Stosowanie profesjonalnej profilaktyki zapobiegania próchnicy zębów, chorób przyzębia, wad zgryzu oraz leczenie próchnicy średniej i głębokiej.

Każde dziecko uczęszczające do wałbrzyskiej szkoły podstawowej i gimnazjalnej, w przedziale wiekowym od 6 do 13 roku życia, którego rodzice/opiekunowie wyrażą pisemną zgodę na „Formularzu Zgody” przystąpienia dziecka do Wałbrzyskiego programu profilaktyczno-leczniczej opieki stomatologicznej, zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci z wałbrzyskich szkół podstawowych i gimnazjalnych, na lata 2015 – 2017, finansowanym z budżetu

Gminy Wałbrzych, stanowiącym Załącznik Nr 1 do niniejszego programu, zostanie objęte następującymi świadczeniami profilaktyczno-leczniczymi:

1. Profilaktyka:

6. rok życia - ocena stanu uzębienia za pomocą wskaźnika intensywności próchnicy dla zębów mlecznych i dla zębów stałych, kontrola higieny jamy ustnej, ocena stanu morfologicznego i funkcji żucia oraz wyrzynania zębów obejmuje:

- sprawdzenie typu wyrzynania zębów stałych (siekaczowy lub trzonowcowy);
- sposób zwierania się pierwszych stałych zębów trzonowych;
- występowanie nawyków ustnych;
- starcie powierzchni żujących zębów mlecznych.
- profilaktyka ortodontyczna, w uzasadnianych przypadkach opilowanie niestartych powierzchni mlecznych kłów prowadzących dolny łuk zębowy nadmiernie ku tyłowi, a także profilaktyka profesjonalna próchnicy, w tym profilaktyka fluorkowa przy braku przeciwwskazań, dotyczy zębów mlecznych i stałych,
- edukacja w zakresie higieny jamy ustnej.

7. rok życia - ocena stanu uzębienia za pomocą wskaźnika intensywności próchnicy dla zębów mlecznych i dla zębów stałych, kwalifikacja do szczególnej opieki stomatologicznej w zakresie podstawowego leczenia stomatologicznego lub specjalistycznego leczenia stomatologicznego, wykrywanie nieprawidłowości (wad) zgryzu, a także profesjonalna profilaktyka fluorkowa, edukacja w zakresie higieny jamy ustnej. Dotyczy zębów mlecznych i stałych.

10. rok życia - ocena stanu uzębienia oraz ocena stanu tkanek przyzębia przez oznaczenie głębokości kieszonek dziąsłowych oraz wskaźnika krwawienia kwalifikacja do szczególnej opieki stomatologicznej w zakresie podstawowego leczenia stomatologicznego lub specjalistycznego leczenia stomatologicznego, wykrywanie nieprawidłowości (wad) zgryzu, a także profesjonalna profilaktyka fluorkowa, edukacja w zakresie higieny jamy ustnej. Dotyczy zębów mlecznych i stałych.

12. rok życia - ocena stanu uzębienia, j.w.;

13. rok życia - ocena stanu uzębienia, j.w.;

2. Leczenie stomatologiczne.

Zgodnie z wykazem świadczeń gwarantowanych - dzieciom i młodzieży do 13. roku życia przysługuje między innymi:

- badanie lekarskie kontrolne,
- zabezpieczenie lakiem szczelinowym lub płynnym kompozytem bruzd pierwszych trzonowców ;
- lakierowanie wszystkich zębów stałych;
- plombi światłoutwardzalne (tzw. białe),
- impregnacja zębiny zębów mlecznych;

- całkowite opracowanie i odbudowa ubytku zęba mlecznego;
- kosmetyczne pokrycie niedorozwoju szkliwa w zębach stałych;
- leczenie próchnicy średniej i głębokiej materiałami utwardzającymi światłem wszystkich zębów ;
- leczenie chorób przyzębia;
- edukacja w zakresie higieny jamy ustnej.

3. Ortodoncja:

- badanie lekarskie stomatologiczne z instruktą higieny jamy ustnej,
- skierowanie do lekarza specjalisty,
- proste metody leczenia wad narządu żucia za pomocą ćwiczeń mięśni,
- edukacja w zakresie higieny jamy ustnej.

4.4. Szczegółowy wykaz świadczeń profilaktyczno - leczniczych

Lp.	Świadczenie profilaktyczno-lecznicze	Minimalna liczba przewidywanych świadczeń profilaktyczno-leczniczych w roku szkolnym dla 1 dziecka
1.	Zajęcia edukacyjne w zakresie higieny jamy ustnej. Pogadanki prowadzone przez higienistkę stomatologiczną lub lekarza stomatologa ze szczególnym uwzględnieniem: a/ roli węglowodanów w zapobieganiu próchnicy zębów, jak ograniczyć ich szkodliwe działanie, b/ roli diety w prawidłowym rozwoju zębów, c/ prawidłowego szczotkowania zębów –demonstracja i ćwiczenia na fantomach-metodą roll i Fonesa oraz właściwy dobór szczoteczki i pasty, d/ roli płytki nazębnej w rozwoju próchnicy zębów – demonstracja wybarwiania płytki fuksyną, e/ zapobieganie wadom zgryzu przez eliminacje parafunkcji.	1 zajęcia indywidualne i 1 zajęcia grupowe
2.	Profilaktyczne badanie stomatologiczne (z oceną stanu jamy ustnej, zgryzu, oznaczeniem wskaźnika PUW, udzieleniem porad w zakresie higieny jamy ustnej, z wprowadzeniem zapisów do dokumentacji, wypełnieniem indywidualnej karty uczestnika programu wraz z wskazaniem i zaleceniami)	1 badanie
3.	Kontrolne badanie stomatologiczne z wprowadzeniem zapisów do dokumentacji, wypełnieniem indywidualnej karty uczestnika programu wraz z wskazaniem i zaleceniami)	1 badanie
4.	Fluoryzacja grupowa - szczotkowanie zębów preparatem fluorkowym 2% Fruorożelu metodą Berggrena i	5 razy w roku

	Welandera	
5.	Fluoryzacja indywidualna (kontaktowa)	W zależności od potrzeb dla dzieci z "grupy podwyższonego ryzyka"
6.	Zabezpieczenie bruzd pierwszych trzonowców zębów trzonowych lakiem szczelinowym fluorowym lub płynnym kompozytem	1 raz bruzd pierwszych trzonowców u dzieci 6-8 letnich oraz 1 raz drugich trzonowców u młodzieży 11-13 letniej
7.	Lakierowanie zębów stałych preparatem fluorkowym	cały łuku zębowy, 1 raz w roku dla dzieci z "grupy podwyższonego ryzyka"
8.	Usunięcie złogów nazębnych	1 raz w roku dla dzieci z "grupy podwyższonego ryzyka"
9.	Leczenie próchnicy średniej i głębokiej materiałami utwardzanymi światłem	W zależności od potrzeb
10.	Proste metody leczenia wad narządu zucia za pomocą ćwiczeń mięśni	W zależności od potrzeb, dla dzieci zakwalifikowanych przez ortodontę
11.	Wizyta edukacyjno-profilaktyczna dla rodziców	1 raz w roku
12.	Prowadzenie odpowiedniej dokumentacji w formie papierowej i elektronicznej	przez cały okres realizacji programu

Realizacja w/w świadczeń profilaktyczno-leczniczych i edukacyjnych jest możliwa tylko w gabinecie stomatologicznym usytuowanym na terenie szkoły, przez wykwalifikowany personel (higienistkę stomatologiczną i lekarza stomatologa). Program profilaktyki próchnicy jest adresowany do populacji dzieci, lecz również do ich rodziców i opiekunów. Każde dziecko otrzyma książeczkę zabiegów stomatologicznych – stanowiącą załącznik Nr 2 do niniejszego programu, gdzie będą dokonywane wpisy o wszystkich wykonanych zabiegach profilaktyki, leczenia i oświaty zdrowotnej przez cały okres realizacji programu.

Wykonywane zabiegi profilaktyczno-lecznicze w szkolnych gabinetach dentystycznych nie będą dublowane ze świadczeniami refundowanymi przez NFZ, ponieważ każdy lekarz stomatolog będzie miał wgląd do książeczki „zabiegów profilaktyczno/leczniczych”. Dodatkowo będzie sporządzana „Dzienna ewidencja przyjetych pacjentów”.
Dzieci wymagające leczenia, po zakończeniu edukacji, będą korzystały z usług gabinetów posiadających kontrakt z NFZ, na dotychczasowych zasadach wynikających z ustawy o świadczeniach zdrowotnych.

4.5. Wykaz materiałów stomatologicznych stosowanych przy udzielaniu świadczeń w ramach Programu

Materiały stomatologiczne stosowane do udzielania świadczeń dzieciom i młodzieży od 6 lat do ukończenia 13 roku życia w ramach niniejszego Programu muszą odpowiadać wymaganiom ustawy z 20 maja 2010 roku o wyrobach medycznych (Dz.U. z 2010 r Nr 107, poz. 679 ze zm).

Wykaz materiałów:

Narzędzia, materiały, przybory edukacyjne oraz środki chemiczne i dezynfekujące do pracy w gabinecie profilaktyki stomatologicznej

I. Pierwsze wyposażenie gabinetu.

1. Narzędzia stomatologiczne:	cena:
1) zestaw diagnostyczny (lusterko, zgłębnik, penseta) x 30 szt.	1.100,00 zł
2) nakładcze łopatkowe x 10 szt.	11,00 zł
3) upychadło kulkowe x 10 szt.	20,00 zł
4) formówka pierścieniowa x 3 szt.	20,00 zł
5) paski metalowe i poliesterowe	30,00 zł
6) paski ścierne	25,00 zł
7) kliny drewniane	50,00 zł
8) wiertła diamentowe na turbinę:	
- kulki x 20 szt.	9,00 zł
- płomyki x 5 szt.	10,00 zł
9) wiertła z węgla spiekane na końcówkę wolnoobrotową:	
– różyczki x 20 szt.	6,00 zł
10) gumki do polerowania wypełnień x 15 szt.	9,00 zł
11) podstawowe narzędzia kanałowe:	
– miazgociągi (asortyment)	18,00 zł
– poszerzacze (asortyment)	25,00 zł
– pilniki (asortyment)	25,00 zł
– igły Lentulo x 5 szt.	30,00 zł
– igły Millera x 10 szt.	6,50 zł

Razem: 1.394,50 zł

2. Przybory edukacyjne :	cena:
1) fantomy do nauki szczotkowania zębów	250,00 zł
2) szczoteczki elektryczne do nauki szczotkowania zębów	200,00 zł
3) szczoteczki manualne i ortodontyczne	40,00 zł
4) nici dentystyczne	30,00 zł
5) inne akcesoria: szczoteczki międzyzębowe, skrobaczki do języka,	100,00 zł
6) ulotki i broszury min. na temat : „Zalecenia dietetyczne”, „Zalecenia higieniczne”, „Jak często należy zgłaszać się do lekarza stomatologa”, „Dlaczego trzeba leczyć zęby mleczne”, „Karta opieki stomatologicznej” itp.	<u>200,00 zł</u>
Razem :	820,00 zł

II. Miesięczne zapotrzebowanie na materiały do pracy gabinetu profilaktyki stomatologicznej.

3. Materiały do wypełnień czasowych :	(ceny na 1 m-c):
1) cement cynkowo-siarczany (fleczer)	17,00 zł
2) cement tlenkowo-cynkowo-eugenolowy	15,00 zł

4. Materiały podkładowe:	
1) cement cynkowo-fosforanowy	12,00 zł
2) preparaty wodorotlenkowo-wapniowe	7,00 zł

5. Materiały do wypełnień stałych:	
1) cement szkło-jonomerowy	80,00 zł

2) materiał złożony (kompozytywy) 214,00 zł

6. Materiały i preparaty pomocnicze:

1) pasta oczyszczająca 26,50 zł
2) wytrawiacz 20,00 zł
3) uzdatniacz 30,00 zł
4) żywica łącząca 120,00 zł
5) chlorek etylu 41,00 zł

7. Materiały do uszczelniania bruzd:

1) laki szczelinowe 200,00 zł

8. Materiały profilaktyczne:

1) lakier fluorkowy 275,00 zł
2) żel fluorkowy 275,00 zł

9. Znieczulenia:

1) środek do znieczulenia powierzchniowego 12,00 zł
2) środek do znieczulenia miejscowego 12,00 zł

10. Leki:

1) środek dewitalizujący 10,00 zł
2) pasta antybiotykowo-kortykoidowa 10,00 zł
3) pasta wodorotlenkowo-wapniowa 10,00 zł
4) podchloryn sodu 4,00 zł
5) woda utleniona 1,00 zł
6) spirytus skażony 3,00 zł
7) sól fizjologiczna 1,00 zł
8) kamfenol 3,30 zł
9) jodoform 10,00 zł

11. Środki chemiczne i dezynfekujące:

1) Viruton Strong 5l 145,00 zł
2) Velox 1l 10,00 zł
3) mydło 1 l 5,00 zł
4) płyn dezynfekujący 85,00 zł
5) rękawy do sterylizacji 7,5 cm x 10 cm 43,30 zł

Razem: 1.797,10 zł x 12 m-cy = 21.565,20 zł

Pierwsze wyposażenie gabinetu - 1.394,50 zł x 5 gabinetów = 6.970,00 zł
Edukacja 820,00 zł x 5 gabinetów = 4.100,00 zł
Miesięczny zakup materiałów - 1.797,10zł x 5 gab. 8.985,50 zł x 12 miesięcy =107.826,00 zł
Razem: 118.896,00 zł

4.6. Wymagania dla personelu medycznego zatrudnionego przy realizacji Program

Do świadczenia usług profilaktyczno-leczniczej opieki stomatologicznej "Wałbrzyskiego programu profilaktycznej opieki stomatologicznej zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych na lata 2015 – 2017", zostanie zatrudniony wykwalifikowany personel stomatologiczny, spełniający niżej określone wymagania:

- 1) **lekarz specjalista** - lekarza dentystę, który posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w kreślonej dziedzinie stomatologii dziecięcej,
- 2) **lekarz ze specjalizacją I stopnia** - lekarza dentystę, który posiada specjalizację I stopnia w stomatologii dziecięcej;
- 3) **lekarz dentysta**,
- 4) **pozostały personel** - personel, który stanowią:
 - a) osoba pracująca na stanowisku pomocy dentystrycznej posiadająca średnie wykształcenie oraz przeszkolenie zawodowe lub
 - b) osoba, która ukończyła szkołę policealną publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskała:
 - tytuł zawodowy asystentki stomatologicznej lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie asystentka stomatologiczna lub
 - tytuł zawodowy higienistki stomatologicznej lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie higienistka stomatologiczna lub
 - c) osoba, która ukończyła studia pierwszego stopnia na kierunku higiena dentystryczna lub ukończyła studia wyższe na innym kierunku studiów o specjalności higiena dentystryczna (stomatologiczna) i uzyskała tytuł licencjata, lub
 - d) osoba, która rozpoczęła po dniu 30 września 2012 r. studia wyższe z zakresu higieny dentystrycznej, obejmujące co najmniej 1688 godzin kształcenia z zakresu higieny dentystrycznej i uzyskała co najmniej tytuł licencjata.

Niniejszy program był konsultowany z prof. dr hab. Urszulą Kaczmarek – Kierownikiem Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej i Dziecięcej Uniwersytetu Wrocławskiego, Przewodniczącą Stowarzyszenia na Rzecz Przyszłości Wolnej od Próchnicy, która pozytywnie oceniła program oraz zobowiązała się do przeszkolenia personelu stomatologicznego, zatrudnionego przy realizacji programu, w zakresie prowadzenia edukacji według najnowszej wiedzy.

4.7. Wymagania dotyczące sprzętu i wyposażenia szkolnych gabinetów stomatologicznych.

Każdy szkolny gabinet stomatologiczny zostanie wyposażony w podstawowy i uzupełniający, niżej wymieniony, sprzęt stomatologiczny:

Wyposażenie podstawowe:

1. Unit stomatologiczny, w skład, którego wchodzi:

- a) wiertarki – elektryczna napędzana elektrycznie oraz pneumatyczna napędzana sprężonym powietrzem,
- b) spluwaczka ze ślinociągiem i ssakiem - uchylny blok spluwaczki, czasowy system napełniania kubka i splukiwania misy,
- c) reflektor – regulacja jasności, uruchamianie z różnych źródeł , przynajmniej 27 000 lux,

d) pulpit lekarski i asystencki – wiertarki (kątnica turbinowa na wiertarkę turbinową (chłodzoną wodą), kątnica wolnoobrotowa na wiertarkę wolnoobrotową z silnikiem elektrycznym,), prostnica, skrzykawko-dmuchała (urządzenie dostarczające wodę, sprężone powietrze), panel sterujący (sterowanie fotelem, lampą oświetleniową, blokiem spluwaczki),

2. Lampa polimeryzacyjna – do utwardzania materiałów fotoczułych: żarówka halogenowa, sztywny światłowód, okulary ochronne,
3. Skaler - do usuwania złogów nazębnych,
4. Piaskarka – do usuwania osadów nazębnych pod wpływem wody i drobnego pisaku pod ciśnieniem,
5. Kamera wewnątrzustna z monitorem,
6. Wstrząsarke do amalgamatu.
7. Endometr – elektroniczne urządzenie do pomiaru długości kanału,
8. Fotel stomatologiczny,
9. Krzesło stomatologiczne

Wypożyczenie pomocnicze, meble:

1. Szafa ubraniowa dwudziestociowa (czysta-brudna)
2. Szafka z półkami 80x80x90
3. Szafka wisząca 80x37x40 z otwieraniem podnoszonym – teleskopowym
4. Szafka 80x60x90 na kompresor stomatologiczny z obudową
5. Szafka wisząca 80x37x40 z otwieraniem podnoszonym – teleskopowym
6. Szafka z szufladami pełnowysuwanymi z domykaczem 80x60x90 lub 60x80x90, w zależności od lokalizacji
7. Szafka zlewozmywakowa (dwukomorowa) 100x60x 90 z wysuwanymi pojemnikami na odpady medyczne i ogólne
8. Biurko 140 x 62 x 75 z kontenerem ruchomym na kółkach
9. Asystor na kółkach 45 x 82 x 45 (SZXWXG)
10. Błat roboczy jednoczęściowy 340x62x 3 z laminatu
11. Front z płyty dpornej na zabrudzenia i uszkodzenia mechaniczne
12. Krzesło dla lekarza i higienistki, pacjenta oraz na poczekalnię)

Wypożyczenie:

1. Umywalka wbudowana w blat
2. Zlewozmywak wbudowany w blat
3. Dozownik mydła
4. Dozownik płynu dezynfekcyjnego
5. Pojemnik ręczników jednorazowych
6. Nad umywalką bateria uruchamiana bezdotykowo
7. Zestaw komputerowy
8. Drukarka
9. Aparat telefoniczny

W 2015 roku Gmina Wałbrzych ogłosi przetarg na zakup profesjonalnego sprzętu stomatologicznego i wyposażenia. Będzie on jednakowy dla każdego z pięciu planowanych pilotażowych szkolnych gabinetów stomatologicznych. W następnych latach wdrażania programu 2016 i 2017, zostaną ogłaszane kolejne przetargi na zakup sprzętu i wyposażenia do uruchamianych gabinetów.

5. Etapy wdrażania programu.

5. 1. Wykaz placówek oświatowych, w których zostaną utworzone szkolne gabinety stomatologiczne.

W 2015 roku zostanie uruchomionych pięć, pilotażowych szkolnych gabinetów stomatologicznych w następujących placówkach oświatowych:

- 1) Publicznej Szkole Podstawowej Nr 5 im. Aliny i Czesława Centkiewiczów, 58-303 Wałbrzych, ul. Poznańska 8,
- 2) Publicznej Szkole Podstawowej Nr 15 im. Jana Kochanowskiego, 58-309 Wałbrzych, ul. Hirszfelda 1,
- 3) Publicznej Szkole Podstawowej Nr 17 im. Marii Konopnickiej, 58-305 Wałbrzych, ul. 1 Maja 105,
- 4) Publicznej Szkole Podstawowa Nr 21 im. Olimpijczyków Polskich w Wałbrzychu, 58-316 Wałbrzych, ul. Grodzka 71,
- 5) II Liceum Ogólnokształcącym im. Hugona Kołłątaja 58-300 Wałbrzych, Al. Wyzwolenia 34.

Dyrektorzy w/w szkół wskazali już pomieszczenia, które zostaną wyremontowane i zaadaptowane na szkolne gabinety stomatologiczne. Koncepcja uruchomienia szkolnych gabinetów dentystycznych, spotkała się ogromnym zainteresowaniem i poparciem ze strony kierowników placówek oświatowych.

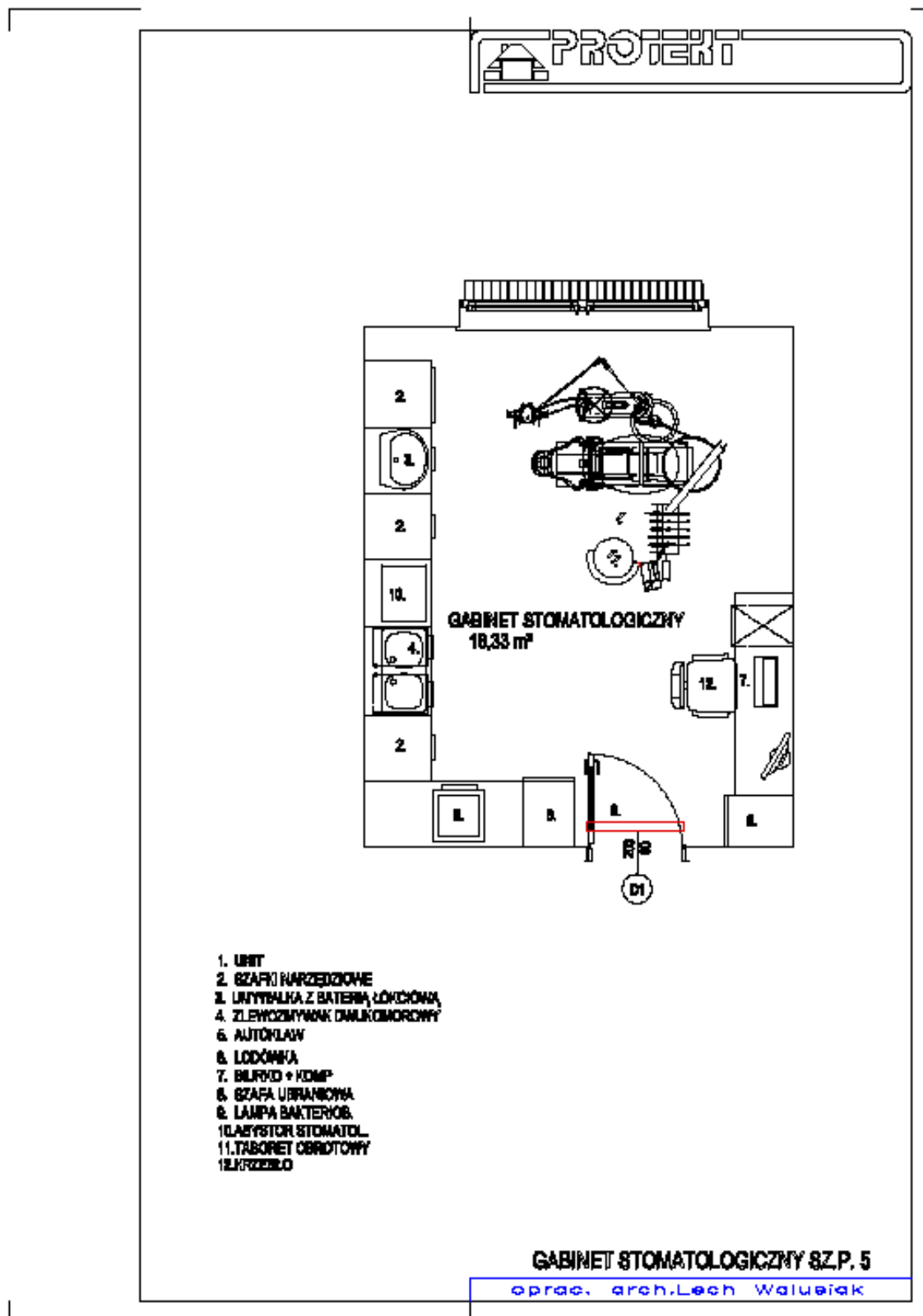
5.2. Koncepcja funkcjonalno-użytkowa szkolnych gabinetów stomatologicznych.

Biuro Administracji Architektoniczno-Budowlanej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu opracowało koncepcje funkcjonalno-użytkowe szkolnych gabinetów stomatologicznych, wszystkie spełniają kryteria dotyczące minimalnej powierzchni - 12,5 m². Zaprojektowano w nich rozmieszczenie sprzętu i wyposażenia w sposób umożliwiający prawidłowe zainstalowanie i użytkowanie wszystkich urządzeń i aparatury, stanowiących jego niezbędne, funkcjonalne wyposażenie. W dalszej kolejności zostanie ogłoszone postępowanie przetargowe na opracowanie projektowych dokumentacji technicznych, na wykonanie prac remontowo-adaptacyjnych pięciu standardowych gabinetów stomatologicznych z uwzględnieniem przepisów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 roku w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą w gabinecie dentystycznym w szkole.

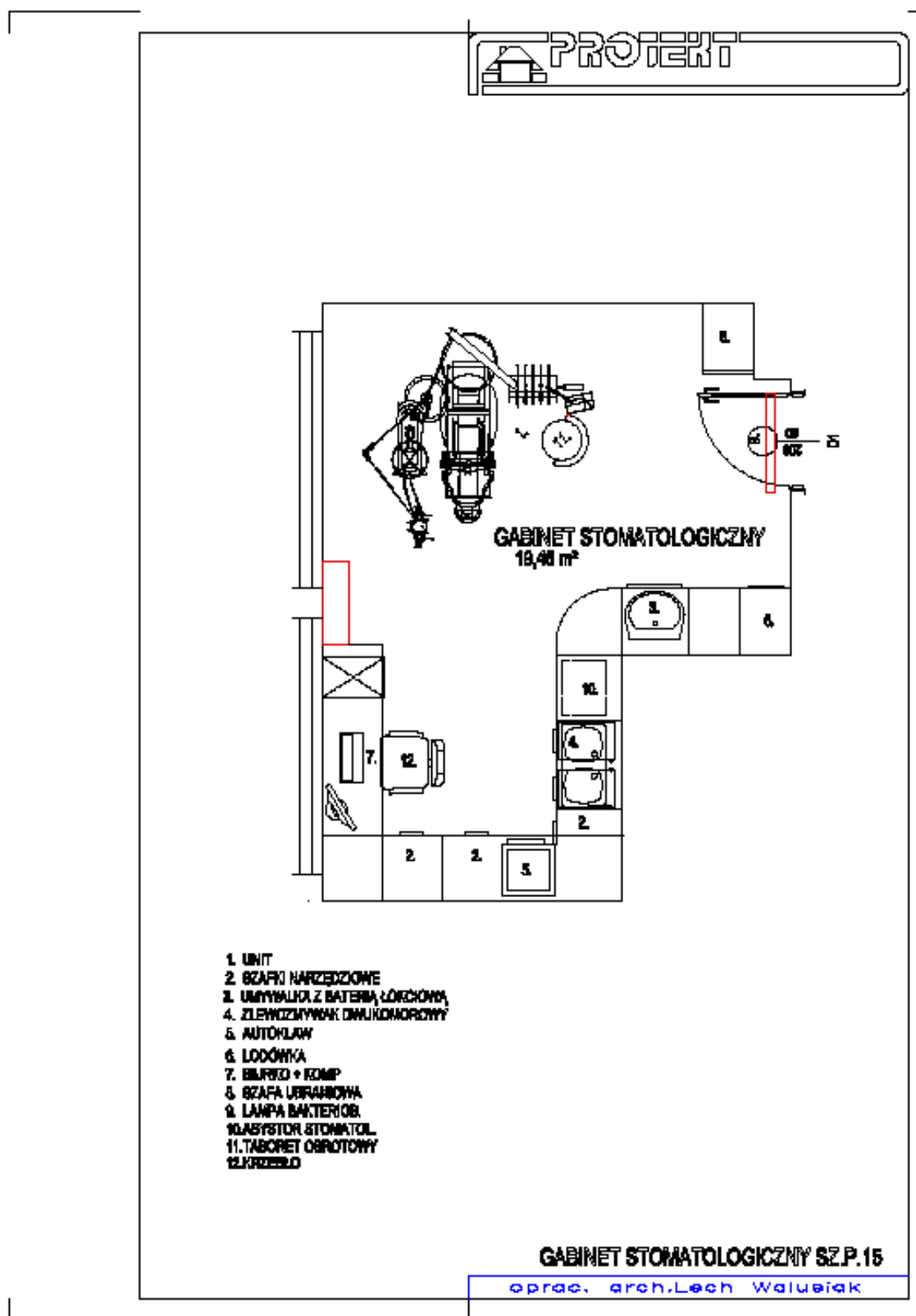
Po wykonaniu prac remontowo-adaptacyjnych Gmina ogłosi przetarg na zakup profesjonalnego sprzętu stomatologicznego i wyposażenia. Nowe gabinety dentystyczne, wyposażone w niezbędny sprzęt, zostaną zgłoszone do Terenowej Stacji Sanitarnej w Wałbrzychu, celem uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

W roku 2016 i 2017 przy uruchomieniu kolejnych gabinetów, procedura postępowania będzie taka sama.

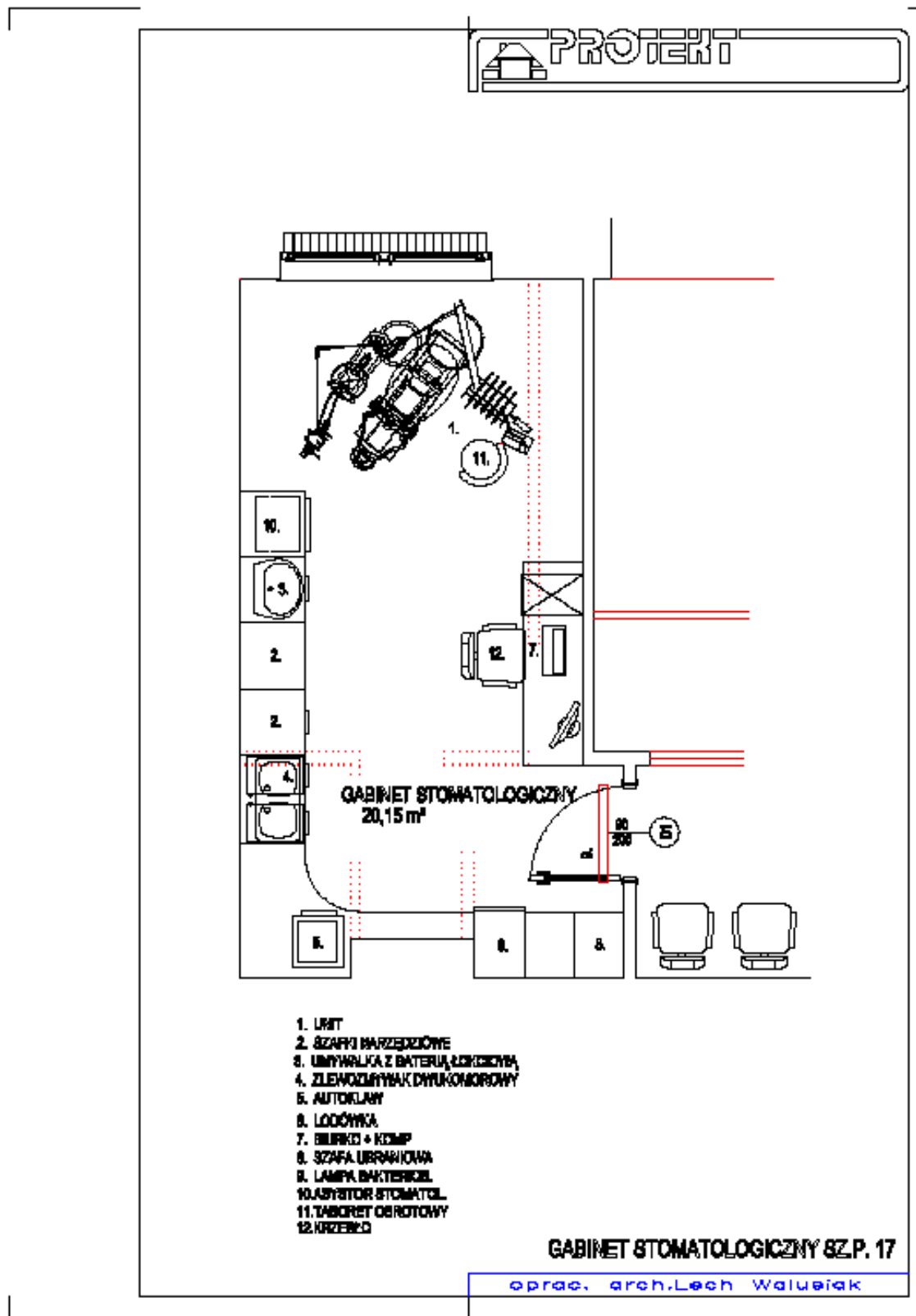
Projektowany gabinet dentystyczny w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 5 w Walbrzychu

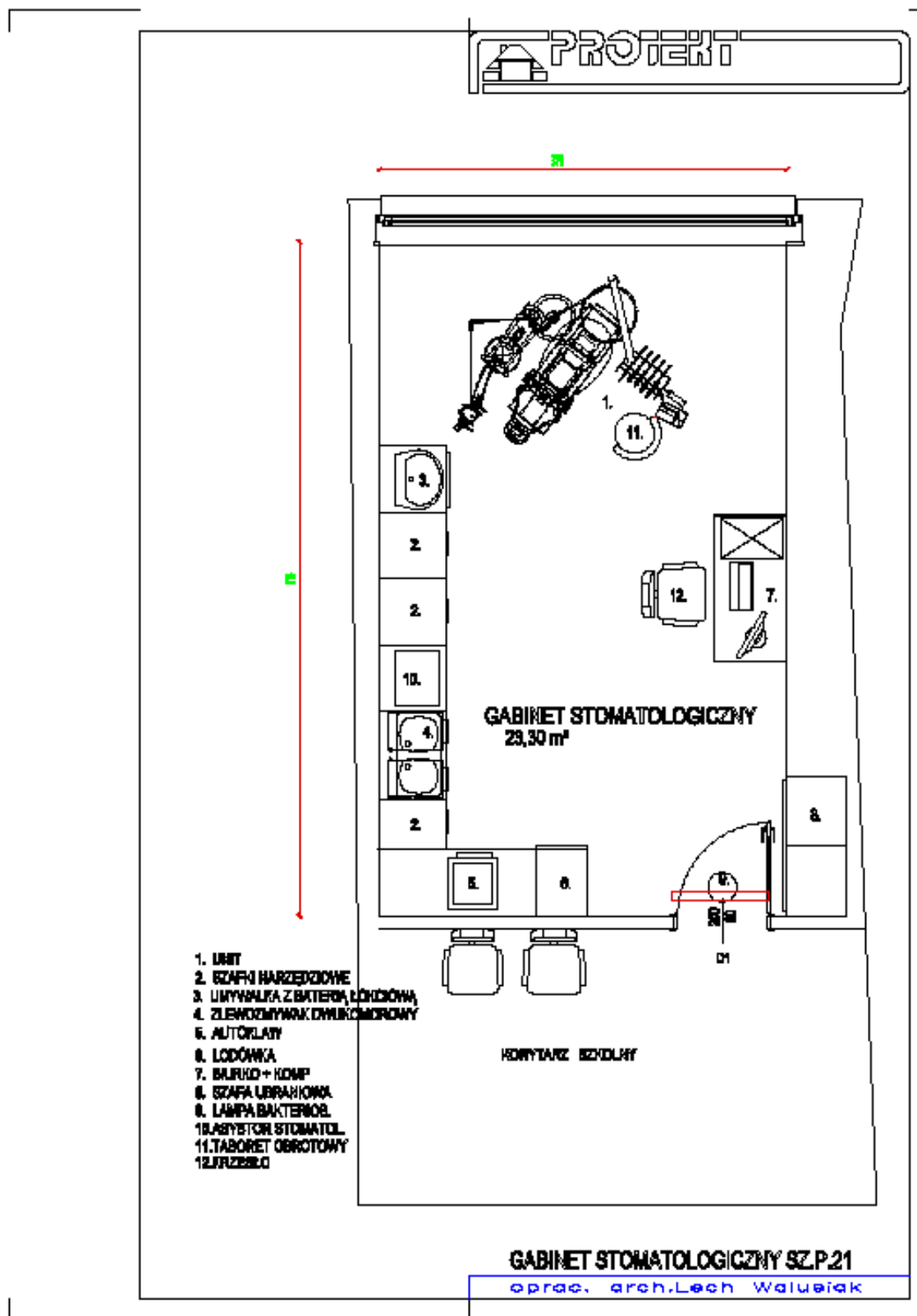
Projektowany gabinet dentystyczny w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 15 w Wałbrzychu

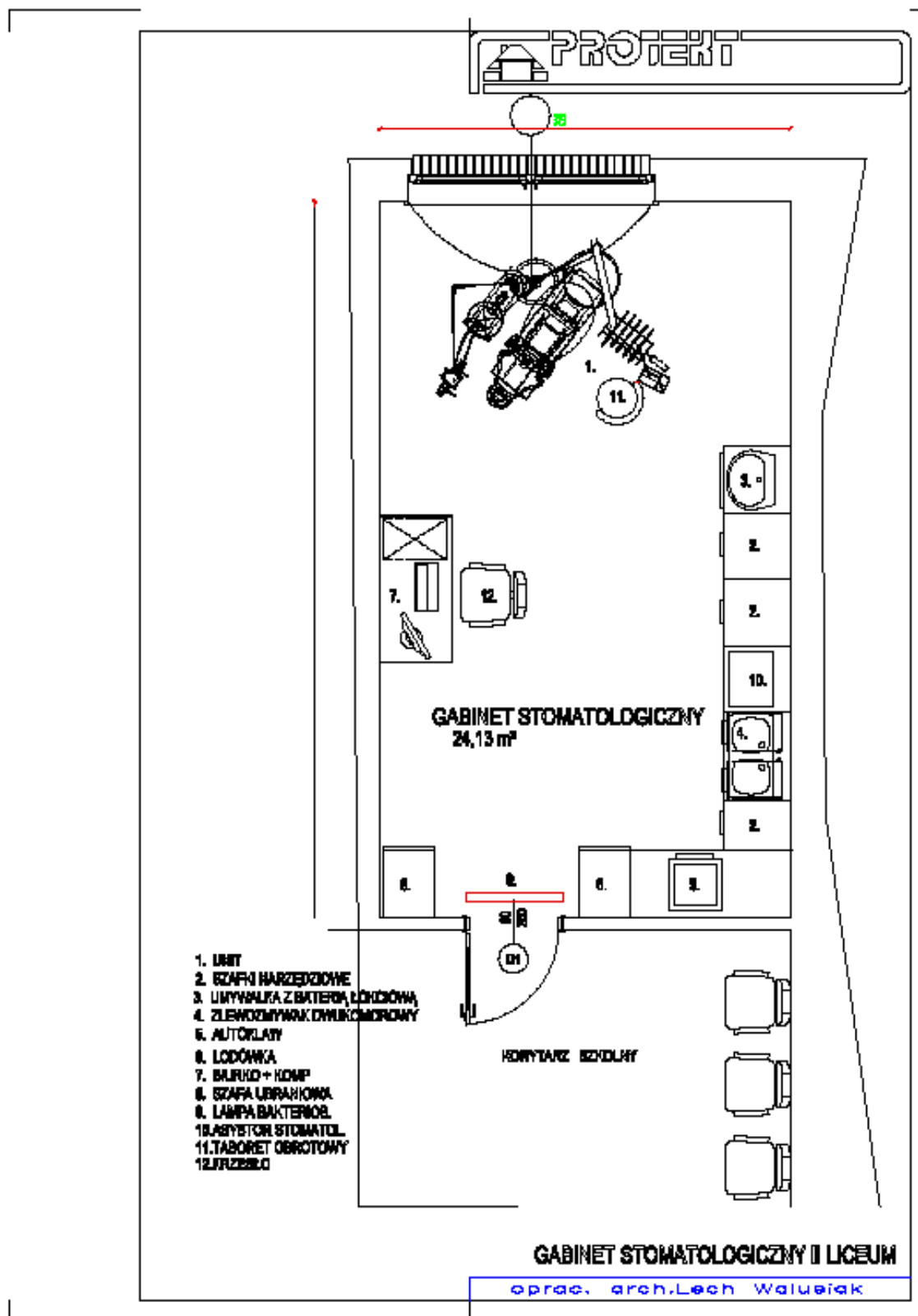
Projektowany gabinet dentystyczny w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 17 w Wałbrzychu

Projektowany gabinet dentystyczny w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 21 w Wałbrzychu

Projektowany gabinet dentystyczny w II Liceum Ogólnokształcącym w Wałbrzychu

5.3. Zatrudnienie lekarzy stomatologów i higienistek stomatologicznych.

W programie pilotażowym będzie zatrudnionych na pełnym etacie 5 higienistek stomatologicznych, po jednej w każdym szkolnym gabinecie dentystycznym, oraz lekarz stomatolog na ½ etatu w każdym gabinecie. Gabinety będą czynne od poniedziałku do piątku, od godz. 8.00 do 14.00. W miarę możliwości będą one pełnić funkcję gabinetów międzyszkolnych, dla dzieci ze szkół znajdujących się w pobliskich placówkach oświatowych, szczególnie w okresie wakacji i ferii.

Według rozeznania przeprowadzonego w środowisku stomatologicznym, zasoby kadrowe są wystarczające. Dotyczy to zarówno higienistek stomatologicznych jak i lekarzy stomatologów. Izba Lekarska ma kontakt z bezrobotnymi lekarzami stomatologami, a dodatkowo Policealne Studium Medyczne TEB Edukacja w Świdnicy kształci średni personel medyczny na kierunku higienistka stomatologiczna.

6. Finansowanie programu.

Wszystkie koszty związane z: remontem i adaptacją pomieszczeń przeznaczonych na szkolne gabinety stomatologiczne, wykonaniem dokumentacji technicznej, wyposażeniem, eksploatacją, przeprowadzeniem akcji informacyjno-edukacyjnej, profilaktyką, leczeniem i utrzymaniem szkolnych gabinetów stomatologicznych (w tym: płace lekarza stomatologa, higienistki stomatologicznej, zakup materiałów stomatologicznych do profilaktyki i leczenia, wykupienie polisy ubezpieczeniowej itp.) zostaną sfinansowane ze środków budżetowych Gminy Wałbrzych w 2015 roku, 2016 roku i 2017 roku .

1. Koszt urządzenia pięciu gabinetów stomatologicznych wyniesie ok. 290.000,00 tys. zł,

w tym:

- 1) zakup profesjonalnych mebli do gabinetów stomatologicznych:
ok. 13.000,00 zł x 5 gabinetów = **65.000,00 zł** ,
- 2) wyposażenie w sprzęt komputerowy z drukarką i oprogramowaniem:
2.200,00 zł x 5 gabinetów = **11.000,00 zł**,
- 3) zakup drobnych materiałów biurowych i wyposażenia (np. zakup papieru, zakup druków "Karta Stomatologiczna", aparatu telefonicznego, kalkulator, czajnika , dozowników na mydło i ręczniki, dozownika na płyn itp. - 2.000,00 zł x 5 gabinetów = **10.000,00 zł**,
- 4) umywalka pod zabudowę blatową oraz zlewozmywak , jednokomorowy – 400,00 zł x 5 gabinetów = **2.000,00 zł**,
- 5) zakup profesjonalnego sprzętu stomatologicznego, w tym: unit stomatologiczny 30.000,00 zł, lampa polimeryzacyjna – 2.500,00 zł, slaler – 2.000,00 zł, piaskarska – 2.500,00 zł, kamera wewnętrzna – 1.500,00 zł, wstrząsarka – 500,00 zł, endometr – 500,00 zł, krzesło stomatologiczne – 900,00 zł = 40.400,00 zł x 5 gabinetów = **202.000,00 zł**.

2. Koszt rocznego utrzymania pięciu gabinetów stomatologicznych wyniesie: 520.125,00 zł ,

w tym:

- 1) płace lekarza stomatologa na ½ etatu – wynagrodzenie miesięczne w kwocie 2.673,23 zł x 12 m-cy x 5 gabinetów = **160.394,00 zł**

- 2) płace higienistki stomatologicznej na cały etat – wynagrodzenie miesięczne w kwocie 3.564,30 zł x 12 miesięcy x 5 gabinetów = **213.585,00 zł**,
- 3) **wynagrodzenie koordynatora programu – 500,00 zł x 12 m-cy = 6.000,00 zł**
- 4) utylizacja odpadów stomatologicznych (umowa z profesjonalną firmą świadczącą usługi utylizacyjne) – 5.000,00 zł x 5 gabinetów = **2.000,00 zł**
- 5) uzyskanie decyzji Państwowej Inspekcji Sanitarnej o spełnieniu wymagań fachowych i sanitarnych dla pomieszczeń i urządzeń gabinetów stomatologicznych 200,00 zł x 5 gabinetów = **1.000,00 zł**,
- 6) składki na wykupienie polisy ubezpieczeniowej 2.000,00 zł x 5 gabinetów = **10.000,00 zł**,
- 7) wnioski o wpisanie do Rejestru Podmiotów Leczniczych Wojewody Dolnośląskiego – 500,00 zł x 5 gabinetów = **2.500,00 zł**.
- 8) serwisowanie, naprawa sprzętu 1.000,00 zł x 5 gabinetów = **5.000,00 zł**,
- 9) opłata za użytkowanie mediów – ok. 150,00 zł x 5 = **750,00 zł**,
- 10) zakup materiałów edukacyjnych, stomatologicznych, środków dezynfekujących i higienicznych do 5 gab.- **118.896,00 zł**

3. Szacunkowy koszt remontu i adaptacji gabinetów stomatologicznych wyniesie: ok. 540.000,00 tys. zł, w tym:

- 1) wykonanie dokumentacji projektowej – 8.000,00 zł x 5 gabinetów = **40.000,00 zł**,
- 2) wykonanie remontu i adaptacji pomieszczeń ok. 100.000,00 zł x 5 gabinetów = **500.000,00 zł**

Koszty utworzenia i prowadzenia szkolnych gabinetów stomatologicznych w latach realizacji programu 2015, 2016 i 2017, będą kształtowały się następująco:

Lp.	Rok realizacji programu	Szacunkowy koszt urządzenia gabinetów (5 gabinetów w każdym roku)	Roczny koszt utrzymania gabinetów	Szacunkowy koszt remontu i adaptacji (5 gabinetów w każdym roku)	Razem:
1.	Rok 2015	290.000,00 zł	(5 gabinetów) 520.12500 zł	540.000,00 zł	1.350.125,00 zł
2.	Rok 2016	290.000,00 zł	(10 gabinetów) 1.040.250,00 zł	540.000,00 zł	1.870.250,00 zł
3.	Rok 2017	290.000,00 zł	(15 gabinetów) 1.560.375,00 zł	540.000,00 zł	2.390.375,00 zł
	Razem:	870.000, 00zł	3.120.750,00 zł	1.620.000,00 zł	5.610.750,00 zł

Program finansowany będzie wyłącznie przez Gminę Wałbrzych, nie przewiduje na tym etapie zawierania kontraktu z NFZ, przez co nie istnieje obawa przerwania/zawieszenia programu profilaktyczno/leczniczego realizowanego u dzieci.

7. Adresaci Programu.

Aktualnie na terenie Wałbrzycha funkcjonuje 14 publicznych szkół podstawowych, w tym 1 szkoła specjalna dla dzieci niepełnosprawnych oraz 11 publicznych gimnazjów, w tym 1 specjalne dla dzieci niepełnosprawnych.

Propozycja obłożenia poszczególnych gabinetów, w podziale na gimnazja i szkoły podstawowe i przedszkola. Propozycja ma charakter “terytorialny”, tj. bierze pod uwagę głównie odległość od szkoły macierzystej.

NAZWA SZKOŁY – SIEDZIBY GABINETU STOMATOLOGICZNEGO	LICZBA UCZNIÓW OBJĘTYCH OPIEKĄ	SZKOŁY OBJĘTE OPIEKĄ W POSZCZEGÓLNYCH GABINETACH	
		SZKOŁY PODSTAWOWE I PRZEDSZKOLA	GIMNAZJA
1. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Aliny i Czesława Centkiewiczów 58-303 Wałbrzych, ul. Poznańska 8	1523	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Aliny i Czesława Centkiewiczów 58-303 Wałbrzych, ul. Poznańska 8 Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 23 im. Wojsk Ochrony Pogranicza 58-301 Wałbrzych, ul. A. Struga 3	Publiczne Gimnazjum Nr 3 im. Józefa Wybickiego 58-300 Wałbrzych, ul. P. Skargi 49 Publiczne Gimnazjum Nr 1 im. Noblistów Polskich 58-300 Wałbrzych, ul. Limanowskiego 12
2. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Marii Konopnickiej 58-305 Wałbrzych, ul. 1 Maja 105	1631	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Marii Konopnickiej 58-305 Wałbrzych, ul. 1 Maja 105 Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Orła Białego 58-304 Wałbrzych, ul. M. Wańkowicza 13 Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Aleksandra Kamińskiego 58-304 Wałbrzych, ul. Andersa 50 Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 22 im. Gwarków Dolnośląskich w Gminnym Zespole Szkół Nr 2 58-302 Wałbrzych, ul. 11 Listopada 75	Publiczne Gimnazjum Nr 2 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Wałbrzychu w Gminnym Zespole Szkół Nr 2 Publiczne Gimnazjum Nr 4 58-305 Wałbrzych, ul. 1 Maja 105
3. II Liceum Ogólnokształcące im. H.Kollątaja w Zespole Szkół nr 2 im. H. Kollątaja 58-300 Wałbrzych, al.Wyzwolenia 34	1623	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 28 im. Jana Pawła II 58-300 Wałbrzych, al. Wyzwolenia 43 Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 30 im. Armii Krajowej 58-302 Wałbrzych,	Publiczne Gimnazjum Dwujęzyczne Nr 12 w Wałbrzychu w Zespole Szkół nr 1 im. I. Paderewskiego 58-301 Wałbrzych, ul. Paderewskiego 17 Publiczne Gimnazjum Nr 13

		<p>ul. Chałubińskiego 13</p> <p>Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 37 im. Stanisława Staszica 58-309 Wałbrzych, ul. Dunikowskiego 39</p> <p>Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 10 58-306 Wałbrzych, ul. Ogrodowa 5a</p>	<p>w Zespole Szkół Nr 2 im. Hugona Kołłątaja 58-300 Wałbrzych, al. Wyzwolenia 34</p>
<p>4. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Jana Kochanowskiego 58-309 Wałbrzych, ul. Hirszfelda 1</p>	<p>1910</p>	<p>Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Jana Kochanowskiego 58-309 Wałbrzych, ul. Hirszfelda 1</p> <p>Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 37 im. Stanisława Staszica 58-309 Wałbrzych, ul. Dunikowskiego 39</p> <p>Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 10 58-306 Wałbrzych, ul. Ogrodowa 5a</p> <p>Przedszkole Samorządowe Nr 17 im. Jana Brzechwy z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Wałbrzychu 58-309 Wałbrzych ul. Hirszfelda 15</p>	<p>Publiczne Gimnazjum Nr 6 im. Janusza Korczaka 58-309 Wałbrzych, ul. Główna 2</p> <p>Publiczne Gimnazjum Specjalne Nr 10 58-306 Wałbrzych, ul. Ogrodowa 5a</p> <p>Publiczne Gimnazjum Sportowe Nr 11 im. Janusza Kusocińskiego w Zespole Szkół Nr 4 w Wałbrzychu 58-309 Wałbrzych, ul. dra Sokołowskiego 75</p>
<p>5. Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 21 im. Olimpijczyków Polskich w Wałbrzychu 58-316 Wałbrzych, ul. Grodzka 71</p>	<p>2052</p>	<p>Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 21 im. Olimpijczyków Polskich w Wałbrzychu 58-316 Wałbrzych, ul. Grodzka 71</p> <p>Przedszkole Samorządowe Nr 14 w Wałbrzychu 58-316 Wałbrzych ul. Kasztelańska 7</p> <p>Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 26 w Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi im. Komisji Edukacji Narodowej 58-316 Wałbrzych, ul. Palisadowa 48</p>	<p>Publiczne Gimnazjum Nr 7 im. Jana Pawła II 58-316 Wałbrzych, ul. Grodzka 71</p> <p>Publiczne Gimnazjum Nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi im. Komisji Edukacji Narodowej 58-316 Wałbrzych, ul. Palisadowa 48</p>
<p>R A Z E M:</p>	<p>8.739</p>		

8. Nadzór fachowy i organizacyjny.

W działalności opieki stomatologicznej finansowanej przez NFZ nie istnieje nadzór fachowy ze wszystkimi ujemnymi tego skutkami. W wałbrzyskim Programie obejmującym docelowo nadzór nad działalnością 15 gabinetów szkolnych, niezbędne będzie kierowanie tym przedsięwzięciem przez jeden podmiot medyczny utworzony przez Urząd Miejski lub wyłoniony drogą konkursu.

Do zadań podmiotu medycznego należałoby w szczególności:

- 1) nadzór fachowy przez odpowiednich lekarzy specjalistów (stomatologia dziecięca lub stomatologia zachowawcza i ortodoncja) nad pracą i działalnością profilaktyczną gabinetów stomatologicznych w Wałbrzychu,
- 2) zaopatrywanie w leki, materiały podstawowe i pomocnicze wszystkich gabinetów, kontrola nad ich właściwym stosowaniem oraz rozliczaniem,
- 6) sporządzanie bieżącej informacji, wg opracowanego wzoru druku sprawozdania „**Dzienna ewidencja przyjętych pacjentów w szkolnym gabinecie dentystycznym**”- stanowiącym załącznik Nr 3 do programu. Dane z działalności każdego gabinetu - dzienne i miesięczne, przedstawiane będą w formie papierowej i elektronicznej do właściwego Biura Urzędu Miejskiego, oraz do Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia Delegatura w Wałbrzychu, celem weryfikacji danych przedstawianych przez placówki ochrony zdrowia w Wałbrzychu.
- 7) okresowe zebrania personelu zatrudnionego w szkołach połączone z analizą wykonywanych zadań,
- 8) przygotowywanie metodyki szkoleń dla dzieci z uwzględnieniem grupy wiekowej w zakresie racjonalnego żywienia z ograniczeniem węglowodanów, technik prawidłowego szczotkowania zębów oraz innych zabiegów w zakresie higieny jamy ustnej, prowadzonych przez higienistki i lekarzy zatrudnionych w szkołach.

W działalność opieki stomatologicznej finansowanej przez NFZ istnieje nadzór merytoryczny polegający na: kontroli świadczeniodawców, kontroli wypełniania dokumentów „za zgodność” ze stanem faktycznym oraz kontroli finansowej. Pod pojęciem „nadzór fachowy” określony został nadzór doświadczonego lekarza specjalisty nad młodszymi kolegami stomatologami i średnim personelem stomatologicznym. Ocenie podlegać będzie sposób wykonywania zabiegów profilaktyczno/leczniczych, dobór odpowiednich leków i materiałów, organizacja profilaktyka indywidualnej i zbiorowej przy użyciu środków dydaktycznych.

9. Monitorowanie i ewaluacja Programu.

1. Zestawienie liczby dzieci i młodzieży uczestniczących w Programie.
2. Porównanie i ocena zmiany wskaźników PUW na początku i na koniec każdego roku szkolnego.
3. Po zakończeniu każdego roku szkolnego, porównanie wskaźników PUW, z ogólnie dostępnymi danymi statystycznymi właściwymi dla przekroju wiekowego populacji objętej Programem.
4. Skierowanie Ankiety, stanowiącej załącznik Nr 2 do Programu, do rodziców dzieci o realizowanym Programie.
5. Sporządzenie dziennego, miesięcznego i rocznego zestawienia ilości wykonanych wszystkich procedur w szkolnych gabinetach stomatologicznych w każdym roku realizacji programu.

10. Przewidywane rezultaty realizacji Programu

1. Obniżenie wartości wskaźników próchnicy zębów u dzieci i młodzieży objętych programem.
2. Ograniczenie przypadków zaawansowanej próchnicy oraz utraty zębów u dzieci.
3. Zmniejszenie kosztów związanych z leczeniem.
3. Zwiększenie odsetka dzieci i młodzieży ze zdrowym uzębieniem.
4. Podniesienie świadomości zdrowotnej dzieci i rodziców.

Załącznik Nr 1

**FORMULARZ ZGODY
NA PRZYSTĄPIENIE DZIECKA DO PROGRAMU**

do "Wałbrzyskiego programu profilaktycznej opieki stomatologicznej , zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci z wałbrzyskich szkół podstawowych i gimnazjalnych, na lata 2015 – 2017, finansowany z budżetu Gminy Wałbrzych"

Imię i nazwisko dziecka.....

uczeń

(nazwa szkoły)

PESEL dziecka.....

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego.....

Adres zameldowania dziecka na pobyt stały.....

Ulica.....nr domu.....nr mieszkania.....

Tel. nazwisko rodzica/opiekuna prawnego.....

Przynależność do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.....

Nazwa placówki i jej adres.....

Wyrażam zgodę lub nie wyrażam zgody* na wykonanie profilaktycznych badań stomatologicznych i leczenia stomatologicznego w szkolnym gabinecie dentystycznym, mojemu dziecku .

.....

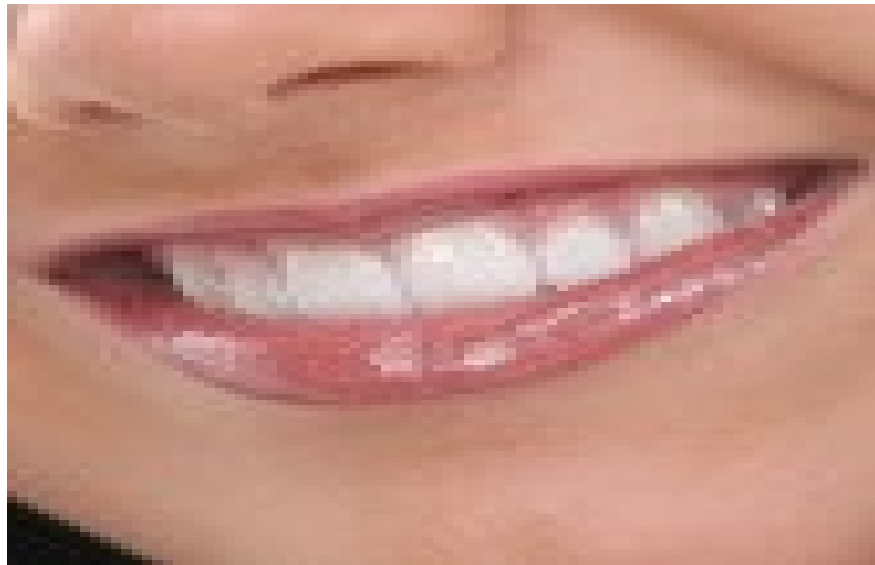
(imię i nazwisko dziecka)

w ramach bezpłatnych profilaktycznych świadczeń stomatologicznych wynikających z *Wałbrzyskiego Programu profilaktycznej opieki stomatologicznej, zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci z wałbrzyskich szkół podstawowych i gimnazjalnych, na lata 2015 – 2017, finansowany z budżetu Gminy Wałbrzych. Jednocześnie oświadczam, że zostałem zapoznany z treścią powyższego Programu.*

.....
data i czytelny podpis rodzica/opiekuna prawnego

KSIĄŻECZKA OPIEKI STOMATOLOGICZNEJ

**"Wałbrzyski program profilaktycznej opieki stomatologicznej
zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia
u dzieci i młodzieży z wałbrzyskich szkół podstawowych
i gimnazjalnych na lata 2015 – 2017"**

Wałbrzych 2015r.

DANE UCZNIA:

Imię.....

Nazwisko.....

Data urodzenia.....

PESEL.....

Imiona rodziców.....

Adres zamieszkania.....

Nr telefonu kontaktowego.....

Nazwa szkoły.....

OKRESOWE PROFILAKTYCZNE BADANIE STOMATOLOGICZNE

Wiek						
Stan uzębienia	Zęby mleczne			Zęby stałe		
	Data badania			Data badania		
Liczba zębów wyrżniętych						
Liczba zębów do leczenia						
Liczba zębów usuniętych						
Liczba zębów wypełnionych						
puw						
Oczyszczanie zębów						

Dobre						
Zadowolające						
Niezadowolające						
Stan dziąseł						
Zdrowe						
Krwawienie niewielkie						
Stan zapalny						
Zgryz						
Prawidłowy						
Zaburzony do obserwacji						
Zaburzony do leczenia						
Zalecenia						
Leczenie próchnicy						
Leczenie ortodontyczne						
Higiena jamy ustnej						
Profilaktyka fluorowa						
Podpis i pieczęć lekarza						

Właściwie zaznaczyć: X

OKRESOWE PROFILAKTYCZNE BADANIE STOMATOLOGICZNE

Wiek						
Stan uzębienia	Zęby stałe			Zęby stałe		
	Data badania			Data badania		
Liczba zębów wyrżniętych						
Liczba zębów do leczenia						
Liczba zębów usuniętych						
Liczba zębów wypełnionych						
puw						
Oczyszczanie zębów						
Dobre						

Zadowolające						
Niezadowolające						
Stan dziąseł						
Zdrowe						
Krwawienie niewielkie						
Stan zapalny						
Zgryz						
Prawidłowy						
Zaburzony do obserwacji						
Zaburzony do leczenia						
Zalecenia						
Leczenie próchnicy						
Leczenie ortodontyczne						
Higiena jamy ustnej						
Profilaktyka fluorowa						
Podpis i pieczęć lekarza						

Właściwe zaznaczyć: X

KARTA LECZENIA STOMATOLOGICZNEGO					
Lp.	Data	Nr zęba	Opis zabiegu stomatologicznego	Podpis wykonującego	Uwagi:

A N K I E T A

dla rodzica, którego dziecko korzystało z profilaktycznych świadczeń stomatologiczno-leczniczych w szkolnym gabinecie dentystycznym w szkole (proszę wpisać nazwę szkoły oraz wiek dziecka).....dziecko w wieku..... lat.

(proszę zakreślić właściwą odpowiedź)

1. Kiedy dziecko zgłosiłeś się do szkolnego stomatologa:
 - a) „bolał” ząb
 - b) pamiętałeś o zaleconej wizycie kontrolnej
 - c) zostało zaproszone na profilaktyczne badanie

2. Kontrolujesz stan higieny jamy ustnej u swojego dziecka:
 - a) codziennie (jak?)
 - b) sporadycznie
 - c) nie

3. Jak często dziecko szczotkuje zęby:
 - a) 2 lub 3 razy dziennie
 - b) raz dziennie
 - c) czasem

4. Czy dziecko używa nitki dentystycznej i innych środków utrzymania higieny:
 - a) często (jakich?)
 - b) rzadko (jakich?)
 - c) nigdy

5. Czy dziecko korzysta z profilaktycznych świadczeń szkolnym gabinecie:
 - a) tak, wg wskazań stomatologa (jakich?)
 - b) rzadko
 - c) nigdy
 - d) nic o nich nie wiem

6. Z jakich zabiegów profilaktycznych korzystało dziecko
 - a) lakowanie
 - b) „lakierowanie”
 - c) oczyszczanie zębów ze złogów nazębnych
 - d) fluoryzacja
 - e) leczenie

7. Jak często dziecko spożywa słodkie przekąski (np: batony, pączki, cukierki ,itp):
 - a) nie spożywa
 - b) rzadziej niż raz w tygodniu
 - c) kilka razy w tygodniu
 - d) codziennie

8. Co dziecko pije najczęściej:

- a) wodę
- b) sok lub kompot domowej roboty
- c) słodkie napoje
- d) mleko

9. Czy dziecko podjada między posiłkami głównymi?

- a) tak
- b) nie

10. Czy uważa Pan/Pani, że Wałbrzyski program profilaktycznej opieki stomatologicznej, zapobiegający rozwojowi próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci z wałbrzyskich szkół podstawowych i gimnazjalnych, finansowany z środków budżetowych Gminy Wałbrzych, powinien być kontynuowany w latach następnych?

- a) tak
- b) nie
- c) nie mam zdania

11. Proszę o ewentualne sugestie dotyczące modyfikacji Programu w kolejnych latach:

.....

.....

.....

.....

Dziękuję za anonimowe wypełnienie ankiety.